

[Sigsgaard.]

sesfjendtlig. Det henstiller jeg altså meget at man ser på. Bestemmelsen vil uden ændringer være med til at konservere forældede ejendomme i forældede og dårlige kvarterer, og det er jo ikke en bremsning af byfornyelsen, boligministeren vil; det føler jeg mig dog overbevist om.

Hvad realkreditsystemet angår, er det i dag både dyrt og dårligt. Men det er svært at se, at det foreliggende forslag er en forbedring. Systemet er dårligt, fordi det muliggør lån til mange overflødige anvendelser, og dyrt, fordi det giver enorme kurstab, som der skal betales af på i hele lånets løbetid. Den foreslåede begrænsning af realkrediten vil naturligvis jage mange låntagere over på det private pantelånsmarked og vil stimulere spekulationen stærkt. Resultatet bliver endnu højere renter til private spekulanter for de lån, der ikke kan dækkes af det officielle lånemarked.

Det skal understreges, at tilfældighederne i det nuværende system rammer hårdest de mindrebemidlede og de unge, der må flytte ind i de nye dyre lejligheder, og det bliver altså desværre nok værre nu. Vil man endelig opretholde det såkaldte frie obligationsmarked, måtte det være bedre, så vidt jeg ser det, at give adgang til korte lån, 5-årige, 10-årige lån f. eks., hvoraf en del amortiseres, mens resten ved forfaldstid erstattes af et nyt kort lån. Herved ville kurstabet formentlig blive mindre, og renten kunne sættes ned, hvis der da ellers bliver rentefald, men det er jo regeringens erklærede mål.

Til sidst om boligopsparingen: dér ved man jo udmærket, at den væsentlige opsparing sker i store virksomheder og via statsbudgettet, resten vejer ikke tungt. Men selvfølgelig vil forslaget her give de bedrestillede fordele, altså dem, der i forvejen sparer op og kan flytte pengene fra en allerede eksisterende konto over på den statspræmierede konto. Dertil kommer, at staten støtter bankerne gennem forslaget i det beskudne omfang, hvori der kommer en nyopsparing. Folk, der ikke ellers sætter penge i banken, lader sig måske friste af statspræmien, hvorved pengeinstitutterne, der jo kører med en alt for lav indlånsrente i forhold til udlånsrenten, får sig en gevinst. Skal folketetinget virkelig, må man spørge, forære bankerne, der i forvejen tjener tykt,

endnu mere? Det mener regeringen åbenbart, og konklusionen af alt dette må for mit vedkommende desværre blive, at lovforslagene set som en helhed ikke vil løse ét eneste af de vigtige økonomiske problemer. Den nye boligpolitiske kurs, som forslagene antyder, er vi i mit parti grundlæggende uenig i, og derfor må jeg desværre sige, at hvis forslagene ikke ændres afgørende, må vi nok stemme imod de fleste af dem.

Kai Moltke: Da jeg så de forslag, som her er fremsat ledsaget af så digre betænkninger, som det er tilfældet, var der et billede, som kom til at stå for mig: drejer det sig ikke om en kæmpeblok, en isblok, af hvilken kun en spids i øjeblikket rager op over vandoverfladen, mens den tunge del af den, det, som er det egentlige indhold, stadig væk bevæger sig under jorden? For disse forslag er kun i og for sig retningsgivende for, hvor regeringen ønsker at gå hen.

Nu er det her fra borgerlig side flere gange blevet fremhævet, at der findes en sammenhæng mellem boligpolitik og økonomi. Selvfølgelig findes der en sammenhæng mellem boligpolitik og økonomi, men man skulle dog helst drage den rigtige konklusion af det. Hvad var det, som i en årække de lande, der kom længst frem i den industrielle modernisering — man behøver blot at se på et land som Sverige — beskæftigede sig med? Det var ikke at påføre en industri i omlægning større omkostninger ved at opretholde et så højt boligniveau, at det automatisk overførtes på lønningerne.

Se, det er et stykke realpolitik. Der var jo en tid, hvor regeringen talte om, at man tilstræbte et stabilt prisniveau, og på dette punkt ser vi jo nu en helt anden kurs blive lanceret fra regeringspartierne side. For hvis man tager hele rækken af forslag, som den her kommer med: øget eget indskud ved byggeri, kortere løbetid for lånene og hele dette sæt af ting, som det drejer sig om her, er der jo intet medlem af regeringen eller regeringspartierne, som ikke ved, at dette betyder en ny og væsentlig forskydning af prisniveauet opad.

Det er netop en risiko under den økonomiske og industripolitiske situation, vi befinder os i, at man igen påvirker den opadgående tendens i prisniveauet. For det kan ikke undgå at indvirke på andre i forvejen